

sos van assajar, per molre, un sistema de cilindres metàlics, però no va tenir èxit i gairebé no se n'ha parlat. Al mateix temps a França hom va descobrir una cantera d'una pedra molt resistent al desgast (les moles, adesiara, calla desmuntar-les i picar-les per fer front al desgast). Hi havia prou moliners interessats per les noves moles franceses. Era la nova moda. Aquestes moles, vingudes del país veí, eren del mateix diàmetre que les altres però força més primes. La seva grossària rarament excedia els 10 centímetres, així son transport oferia menys entrebancs. Un cop ací, les envoltaven amb una estructura de cercols de ferro farcida, fins quedar reblerta, de materials pesats, d'aquesta manera atenyien un pes similar a les altres.

Quines treballaven millor? Hi havia diversos parers, cada moliner tenia el seu. No és que feien millor la feina, el que sí era ben cert és que eren de llarga durada.

Aquest molí era del Consell, per això és així com se'n diu. Els

Pallarés, família de l'Anglesola, el compraren com inversió. Comentaris fets i transmesos al si de la família i que han arribat a Jaime Artola Pallarés, actual propietari i informador, diuen que fou adquirit en subhasta pública per 55.000 pessetes. LLavors era una quantitat respectable, però donaren prou facilitats per pagar i d'altra banda la clientela del molí era boníssima. L'anaven pagant sense cap d'altre esforç que la renda que produïa.

Els Pallarés mai van fer de moliners, l'arrendaren a les famílies de moliners especialitzats que hi havia: Els Sancho, els Brians, els Albella, etc. Jaime ha sentit contar una esgarrifosa història que va ocórrer en aquest molí. Un moliner fou assassinat, el trobaren enmig d'un toll de sang, però mai es va saber el mòbil del crim.

Jaime conserva el testament de son besavi Miguel Pallarés Ibáñez que, a darreries del segle passat, llegà la meitat de la propietat del molí que li pertanyia a son fill José Pallarés.

El moliner damunt de la paret de la bassa.

Aquest, a poc a poc, va fer-se amb les parts de l'altra meitat del molí.

L'any 1925 baixà també de l'Anglesola el pare de Jaime, Lorenzo Artola Bielsa, es casà amb Regina Pallarés. El matrimoni, per obtenir tot el molí, va haver de comprar les parts del germans de Regina.

Jaime Artola l'heretà dels seus pares. Les seves germanes es quedaren amb altres béns de la família.

Després de la guerra civil, el govern va intervenir el blat, va precintat una mola durant 12 anys, temps més que suficient per enfonsar el negoci familiar. L'altra

L'assut gairebé esborrat per l'aigua.

Cup de dues entrades.